

รายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รหัสวิชา ว16101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รู้จักภัยธรรมชาติ (2)

ครูผู้สอน ครูวิหวัฒน์ ศรีเมฆ

ครูธิดารัตน์ เมฆหมอก

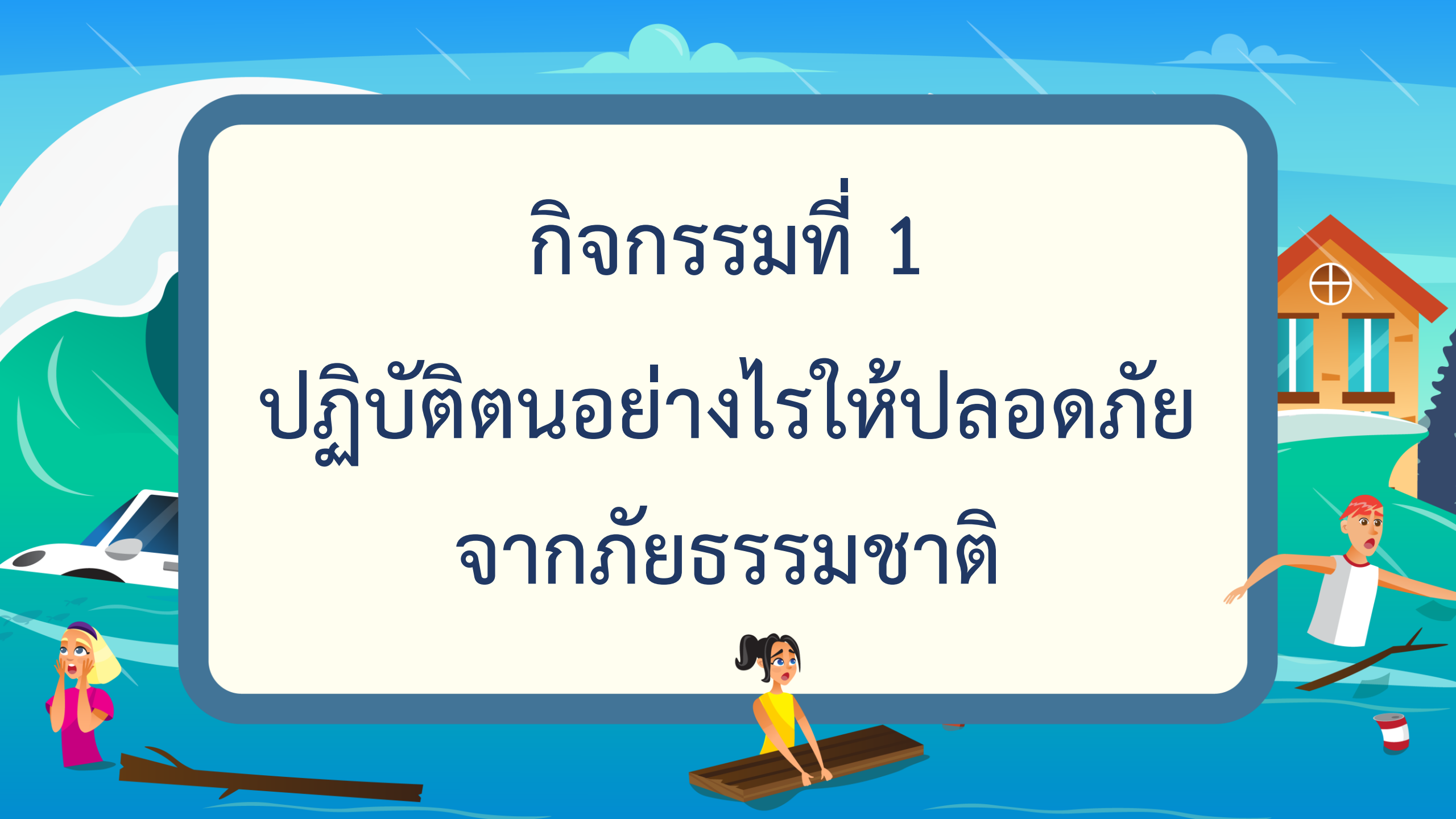

กิจกรรมที่ 1

ปฏิบัติตนอย่างไรให้ปลอดภัย

จากภัยธรรมชาติ

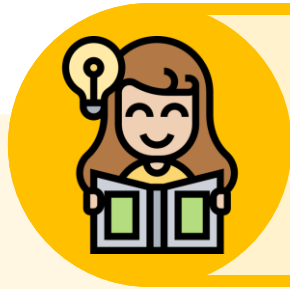
จุดประสงค์

สืบค้นข้อมูลและนำเสนอแนวทางการ

เฝ้าระวังและการปฏิบัติตนให้ปลอดภัย

จากภัยธรรมชาติ

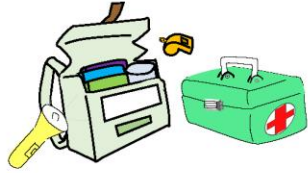
วิธีทำกิจกรรม

2. ร่วมกันสืบค้นข้อมูลจากสื่อประกอบการเรียนรู้ เรื่องการปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากภัยธรรมชาติเกี่ยวกับการวางแผนเผื่อระวัง การรับมือ รวมทั้งการปฏิบัติตน ก่อนเกิดภัยธรรมชาติ ขณะเกิดภัยธรรมชาติ และหลังเกิดภัยธรรมชาติ จากข้อ 1 บันทึกผล และนำเสนอในรูปแบบที่น่าสนใจ

คำถาม จากดวงดาว

การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากภัยธรรมชาติ

ภาพโดย gtaranu และ Jan Helebrant จาก Pixabay

สื่อประกอบการเรียนรู้ เรื่องการปฏิบัติตน ให้ปลอดภัย จากภัยธรรมชาติ

<http://ipst.me/10927>

คำชี้แจงบทบาท นักเรียนปลายทาง

1. สืบค้นข้อมูลจากสื่อ
ประกอบการเรียนรู้ เรื่อง
การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย
จากภัยธรรมชาติ

<http://ipst.me/10927>

คำชี้แจงบทบาท ครูปลายทาง

1. แจกใบกิจกรรมและสื่อ
ประกอบการเรียนรู้ เรื่องการ
ปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากภัย
ธรรมชาติ
2. ให้ความช่วยเหลือนักเรียน
ขณะทำกิจกรรม

วนสื่อประกอบการเรียนรู้

ผลการอภิปราย

สิ่งบอกเหตุก่อนเกิด ...

น้ำท่วม

- ฝนตกหนักอย่างต่อเนื่อง
- ปริมาณฝนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น
- ระดับน้ำในแม่น้ำ ลำธาร หรือในแหล่งน้ำต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว
- ระดับน้ำทะเลหนุนสูง

สิ่งบอกเหตุก่อนเกิด ...

ดินถล่ม

- มีฝนตกหนักอย่างต่อเนื่อง
- ระดับน้ำในลำธารหรือในลำห้วยเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว
- น้ำในลำธารหรือในลำห้วยเปลี่ยนเป็นสีขุ่นหรือสีเดียวกับดิน

ภูเขา

- มีเสียงดังผิดปกติมาจากภูเขาหรือลำห้วย
- มีต้นไม้ขนาดเล็ก หรือเศษไม้ขนาดต่าง ๆ ไหลมาพร้อมกับน้ำ

สิ่งบอกเหตุก่อนเกิด ...

แผ่นดินไหว

- สัตว์เลี้ยงหรือนก มีอาการตื่นตระหนกผิดปกติ
- ระดับน้ำในแม่น้ำ ลำธาร หรือในแหล่งน้ำต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างผิดปกติ
- มีการสั่นไหวของอาคารบ้านเรือนเล็กน้อย

สิ่งบอกเหตุก่อนเกิด ...

สึนามิ

- ระดับน้ำทะเลลดลงจนเห็นชายหาดถอยร่นลงไปใต้ทะเลเป็นระยะทางหลายร้อยเมตร หรือเห็นระดับน้ำทะเลลดลงอย่างผิดปกติ
- ถ้าเกิดแผ่นดินไหวใต้พื้นมหาสมุทรอาจมีสึนามิตามมาได้
- มองเห็นสันคลื่นเป็นกำแพงขนาดใหญ่
- กรณีอยู่ในเรือได้ยินเสียงดังผิดปกติจากใต้ท้องเรือ

เกม... เลื่อน ขยับ สลับตำแหน่ง

การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือและการปฏิบัติตนให้ปลอดภัย

น้ำท่วม

A

- รับฟังข่าวเผื่อมีเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือมีการช่วยเหลือจากช่องทางต่าง ๆ
- ช่อมแซมที่หักอาศัยเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ
- ถ้ามีโรคหรือได้รับบาดเจ็บให้รีบพบแพทย์

ก่อนเกิด

B

- ติดตามข่าวพยากรณ์อากาศและประกาศเตือนภัย
- เตรียมชุดอุปกรณ์ฉุกเฉินให้อยู่ในที่หยิบง่ายและมีสภาพพร้อมใช้
- ฝึกซ้อมแผนป้องกันภัยจากน้ำท่วมอย่างสม่ำเสมอ

ขณะเกิด

C

- ปิดสวิตช์ไฟ ถอดปลั๊กเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิด
- สวมรองเท้าบูธในกรณีที่เดินในน้ำ
- กินอาหารและน้ำที่สะอาด
- เมื่อสัมผัสน้ำท่วมให้ล้างให้สะอาด

หลังเกิด

การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือและการปฏิบัติตนให้ปลอดภัย

ดินถล่ม

A

- อาจเกิดดินถล่มซ้ำ ให้หนีออกจากพื้นที่
- สำรวจความเสียหายและผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ พร้อมหาวิธีการช่วยเหลือ
- รับฟังข่าวและติดตามการช่วยเหลือต่าง ๆ

ก่อนเกิด

B

- ถ้าอยู่ในบ้านให้หาที่กำบังที่แข็งแรง
- เลี่ยงเส้นทางที่เป็นแนวการถล่มของดินหรือหิน
- ห้ามว่ายน้ำหนีเพราะอาจกระแทกกับหินหรือซากต้นไม้ที่ไหลมาตามน้ำ

ขณะเกิด

C

- สังเกตปริมาณของฝน/ระดับน้ำในลำห้วย/ความขุ่นของน้ำ
- ติดตามข่าวการพยากรณ์อากาศ
- จัดเตรียมชุดอุปกรณ์ฉุกเฉินให้อยู่ในที่หยาบง่ายและมีสภาพพร้อมใช้

หลังเกิด

การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือและการปฏิบัติตนให้ปลอดภัย

แผ่นดินไหว

A

- สำรองผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ และหาวิธีช่วยเหลือเบื้องต้น
- ออกจากอาคารทันทีเพราะ อาจเกิดแผ่นดินไหวตามมาอีก
- อย่าเข้าไปพื้นที่เสี่ยงหรือ อาคารที่ชำรุด
- ตรวจสอบการรั่วของแก๊ส

ก่อนเกิด

B

- สังเกตความขุ่นของแม่น้ำ
- เตรียมชุดอุปกรณ์ฉุกเฉินให้อยู่ในที่หยาบง่าย มีสภาพพร้อมใช้
- ศึกษาเส้นทางอพยพ และกำหนดจุดนัดพบหลังเกิดเหตุ
- วางสิ่งของที่มีน้ำหนักมากไว้บริเวณพื้น

ขณะเกิด

C

- ถ้าอยู่นอกอาคาร ให้ไปอยู่ที่โล่งแจ้ง ห่างจากต้นไม้ ป้ายเสาไฟ อาคาร
- ถ้าอยู่ในอาคาร ให้หมอบลงและหาที่กำบังใต้โต๊ะที่แข็งแรง โดยอยู่ห่างจากหน้าต่างหรือตู้ต่าง ๆ

หลังเกิด

การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือและการปฏิบัติตนให้ปลอดภัย

สึนามิ

A

- อยู่บริเวณที่ปลอดภัยและอยู่ให้ห่างจากชายฝั่ง
- ห้ามลงไปบริเวณชายหาดในทันที
- รอจนมีประกาศยกเลิกการแจ้งเตือนภัยและยุติสถานการณ์

ก่อนเกิด

B

- สังเกตระดับน้ำทะเลว่ามีการลดลงอย่างผิดปกติหรือไม่
- ฟังข่าวสถานการณ์แผ่นดินไหวอย่างต่อเนื่อง
- รีบหนีขึ้นที่สูงที่มีสภาพมั่นคงแข็งแรงและอยู่ห่างจากชายฝั่งมากที่สุด

ขณะเกิด

C

- สำรวจผู้ที่ได้รับบาดเจ็บและหาวิธีช่วยเหลือ
- รับฟังข่าวและติดตามการช่วยเหลือต่าง ๆ
- ทำความสะอาดพื้นที่ซ่อมแซมบ้านเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง

หลังเกิด

การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือและการปฏิบัติตนให้ปลอดภัย

การกักเซาะชายฝั่ง

A

- ตรวจสอบว่าสิ่งปลูกสร้างหรือที่อยู่อาศัยอยู่ในสภาพที่มั่นคงและแข็งแรงหรือไม่ หรือควรย้ายที่พักอาศัยชั่วคราว

ก่อนเกิด

B

- ฟังข่าวการเกิดมรสุมซึ่งจะมีผลต่อการกักเซาะชายฝั่ง
- สังเกตสิ่งปลูกสร้างหรือที่อยู่อาศัยว่าอยู่ในสภาพที่มั่นคงและแข็งแรงหรือไม่

ขณะเกิด

C

- ควรเปลี่ยนสถานที่อยู่อาศัยให้ห่างออกจากบริเวณการกักเซาะชายฝั่งที่เกิดขึ้นรุนแรง
- หาแนวทางการชะลอการกักเซาะด้วยวิธีการที่เหมาะสมและเป็นระบบ

หลังเกิด

ใบงาน 01 การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากภัยธรรมชาติ

หน้า 84 - 88

ชื่อ-สกุล _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
 วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ป. ๔.๓/ผ.๓-๐๑

ผลการอภิปราย

ตาราง ๒ การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือ และการปฏิบัติตนก่อนเกิด ขณะเกิด และหลังเกิดภัยธรรมชาติ

ภัยธรรมชาติ	การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือ และการปฏิบัติตน		
	ก่อนเกิดภัยธรรมชาติ	ขณะเกิดภัยธรรมชาติ	หลังเกิดภัยธรรมชาติ
น้ำท่วม			

ชื่อ-สกุล _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
 วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ป. ๔.๓/ผ.๓-๐๑

ตาราง ๒ การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือ และการปฏิบัติตนก่อนเกิด ขณะเกิด และหลังเกิดภัยธรรมชาติ (ต่อ)

ภัยธรรมชาติ	การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือ และการปฏิบัติตน		
	ก่อนเกิดภัยธรรมชาติ	ขณะเกิดภัยธรรมชาติ	หลังเกิดภัยธรรมชาติ
การกีดขวาง ชายฝั่ง			

ชื่อ-สกุล _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
 วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ป. ๔.๓/ผ.๓-๐๑

ตาราง ๒ การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือ และการปฏิบัติตนก่อนเกิด ขณะเกิด และหลังเกิดภัยธรรมชาติ (ต่อ)

ภัยธรรมชาติ	การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือ และการปฏิบัติตน		
	ก่อนเกิดภัยธรรมชาติ	ขณะเกิดภัยธรรมชาติ	หลังเกิดภัยธรรมชาติ
ดินถล่ม			

ตาราง 2 การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือ และการปฏิบัติตน ก่อนเกิด ขณะเกิด และหลังเกิดภัยธรรมชาติ

ภัยธรรมชาติ	การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือ และการปฏิบัติตน		
	ก่อนเกิดภัยธรรมชาติ	ขณะภัยธรรมชาติ	หลังเกิดภัยธรรมชาติ
น้ำท่วม			

ตาราง 2 การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือ และการปฏิบัติตน ก่อนเกิด ขณะเกิด และหลังเกิดภัยธรรมชาติ

ภัยธรรมชาติ	การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือ และการปฏิบัติตน		
	ก่อนเกิดภัยธรรมชาติ	ขณะภัยธรรมชาติ	หลังเกิดภัยธรรมชาติ
การกักเซาะ ชายฝั่ง			

ตาราง 2 การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือ และการปฏิบัติตน ก่อนเกิด ขณะเกิด และหลังเกิดภัยธรรมชาติ

ภัยธรรมชาติ	การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือ และการปฏิบัติตน		
	ก่อนเกิดภัยธรรมชาติ	ขณะภัยธรรมชาติ	หลังเกิดภัยธรรมชาติ
ดินถล่ม			

ตาราง 2 การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือ และการปฏิบัติตน ก่อนเกิด ขณะเกิด และหลังเกิดภัยธรรมชาติ

ภัยธรรมชาติ	การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือ และการปฏิบัติตน		
	ก่อนเกิดภัยธรรมชาติ	ขณะภัยธรรมชาติ	หลังเกิดภัยธรรมชาติ
แผ่นดินไหว			

ตาราง 2 การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือ และการปฏิบัติตน ก่อนเกิด ขณะเกิด และหลังเกิดภัยธรรมชาติ

ภัยธรรมชาติ	การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือ และการปฏิบัติตน		
	ก่อนเกิดภัยธรรมชาติ	ขณะภัยธรรมชาติ	หลังเกิดภัยธรรมชาติ
สึนามิ			

ผลการอภิปราย

ตาราง 2 การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือ และการปฏิบัติตน
ก่อนเกิด ขณะเกิด และหลังเกิดภัยธรรมชาติ

การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือ และการปฏิบัติตน

ภัยธรรมชาติ

ก่อนเกิดภัยธรรมชาติ

- ติดตามข่าวสาร
- ศึกษาแผนอพยพและวิธีการปฐมพยาบาล
- เก็บสิ่งของไว้ในที่ปลอดภัย
- เตรียมชุดอุปกรณ์ฉุกเฉินให้มีสภาพพร้อมใช้

ขณะภัยธรรมชาติ

- งดใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า และถอดปลั๊กไฟฟ้า
- หากเดินในน้ำให้สวมรองเท้าบูธ
- กินอาหารและน้ำที่สะอาด
- เมื่อสัมผัสน้ำท่วมให้ล้างให้สะอาด

หลังเกิดภัยธรรมชาติ

- ถ้ามีโรคหรือได้รับบาดเจ็บให้รีบพบแพทย์
- ตรวจสอบความเสียหาย ทำความสะอาดพื้นที่ และซ่อมแซมบ้านเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือเครื่องใช้ต่าง ๆ

น้ำท่วม

การวางแผนเผื่อระวัง การรับมือ และการปฏิบัติตน

ภัยธรรมชาติ

ก่อนเกิดภัยธรรมชาติ

ขณะภัยธรรมชาติ

หลังเกิดภัยธรรมชาติ

การกักเซาะ ชายฝั่ง

- ฟังข่าวการเกิด
มรสุมซึ่งจะมีผลต่อ
การกักเซาะชายฝั่ง
- สังเกตสิ่งปลูกสร้าง
หรือที่อยู่อาศัยว่าอยู่
ในสภาพที่มั่นคงและ
แข็งแรงหรือไม่

- ตรวจสอบว่าสิ่งปลูก
สร้างหรือที่อยู่อาศัยอยู่
ในสภาพที่มั่นคงและ
แข็งแรงหรือไม่ หรือ
ควรย้ายที่พักอาศัย
ชั่วคราว

- ควรเปลี่ยนสถานที่อยู่
อาศัยให้ห่างออกจาก
บริเวณการกักเซาะชายฝั่ง
ที่เกิดขึ้นรุนแรง
- หาแนวทางการชะลอ
การกักเซาะด้วยวิธีการที่
เหมาะสมและเป็นระบบ

ภัยธรรมชาติ

การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือ และการปฏิบัติตน

ก่อนเกิดภัยธรรมชาติ

ขณะภัยธรรมชาติ

หลังเกิดภัยธรรมชาติ

ดินถล่ม

- สังเกตปริมาณของฝน/ระดับน้ำในลำห้วย/ความขุ่นของน้ำ/เสียงดังผิดปกติจากภูเขาหรือลำห้วย
- ติดตามข่าวการพยากรณ์อากาศ เตรียมศึกษาเส้นทางอพยพ
- จัดเตรียมชุดอุปกรณ์ฉุกเฉินให้อยู่ในที่หยาบง่ายและมีสภาพพร้อมใช้

- ถ้าอยู่ในบ้านให้หาที่กำบังที่แข็งแรง
- เลี่ยงเส้นทางที่เป็นแนวการถล่มของดินหรือหิน
- ห้ามว่ายน้ำหนีเพราะอาจกระแทกกับหินหรือซากต้นไม้ที่ไหลมาตามน้ำ

- อาจมีน้ำท่วมและอาจเกิดดินถล่มซ้ำ ให้หนีออกจากพื้นที่
- สำรวจสำรวจความเสียหาย และผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ พร้อมหาวิธีการช่วยเหลือ
- รับฟังข่าวและติดตามการช่วยเหลือต่าง ๆ

ภัยธรรมชาติ

การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือ และการปฏิบัติตน

ก่อนเกิดภัยธรรมชาติ

- สังเกตความขุ่นของแม่น้ำและระดับน้ำในแม่น้ำ
- เตรียมชุดอุปกรณ์ฉุกเฉินให้อยู่ในที่ภัยง่าย มีสภาพพร้อมใช้
- ศึกษาเส้นทางอพยพ และกำหนดจุดนัดพบหลังเกิดเหตุ
- วางสิ่งของที่มีน้ำหนักมากไว้บริเวณพื้น

ขณะภัยธรรมชาติ

- ถ้าอยู่นอกอาคาร ให้ไปอยู่ที่โล่งแจ้ง ห่างจากต้นไม้ ป้ายเสาไฟ อาคาร
- ถ้าอยู่ในอาคาร ให้หมอบลง และหาที่กำบังใต้โต๊ะที่แข็งแรง โดยอยู่ห่างจากหน้าต่างหรือตู้ต่าง ๆ

หลังเกิดภัยธรรมชาติ

- สำรวจผู้ที่ได้รับบาดเจ็บและหาวิธีช่วยเหลือเบื้องต้น
- ออกจากอาคารทันทีเพราะอาจเกิดแผ่นดินไหวตามมาอีก
- รับฟังข่าวและติดตามการช่วยเหลือต่าง ๆ
- อย่าเข้าไปพื้นที่เสี่ยงหรืออาคารที่ชำรุด
- ตรวจสอบการรั่วของแก๊ส

แผ่นดินไหว

ภัยธรรมชาติ

การวางแผนเฝ้าระวัง การรับมือ และการปฏิบัติตน

ก่อนเกิดภัยธรรมชาติ

ขณะภัยธรรมชาติ

หลังเกิดภัยธรรมชาติ

สึนามิ

- สังเกตระดับน้ำทะเลว่ามี การลดลงอย่างผิดปกติหรือไม่
- ฟังข่าวสถานการณ์ แผ่นดินไหวอย่างต่อเนื่อง
- รีบหนีขึ้นที่สูงที่มีสภาพ มั่นคงแข็งแรงและอยู่ห่าง จากชายฝั่งมากที่สุด

- อยู่บริเวณที่ปลอดภัยและ อยู่ให้ห่างจากชายฝั่ง
- ห้ามลงไปบริเวณชายหาด ในทันที
- รอจนมีประกาศยกเลิกการ แจ้งเตือนภัยและยุติ สถานการณ์

- สำรวจผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ และหาวิธีช่วยเหลือ
- รับฟังข่าวและติดตามการ ช่วยเหลือต่าง ๆ
- ทำความสะอาดพื้นที่ ซ่อมแซมบ้านเรือนหรือสิ่ง ปลูกสร้าง
- ฝึกซ้อมรับภัยอย่าง สม่าเสมอ

สรุปบทเรียน

ภัยธรรมชาติต่าง ๆ

มี

แนวทางการเฝ้าระวัง
และการปฏิบัติตน
ให้ปลอดภัยจากภัย
ธรรมชาติที่แตกต่างกัน

เช่น

สึนามิ

- ฟังประกาศเตือนภัย
- สังเกตระดับน้ำทะเลว่ามีการลดลงอย่างผิดปกติหรือไม่
- รีบหนีขึ้นที่สูงที่ปลอดภัยและอยู่ให้ห่างจากชายฝั่ง

บทเรียนครั้งต่อไป

รู้จักภัยธรรมชาติ (3)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

สิ่งที่ต้องเตรียมในชั่วโมงต่อไป

1. ใบงาน 02 : แบบฝึกหัด เรื่อง รู้จักภัยธรรมชาติ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th